

Briselē, 2.3.2017.
COM(2017) 130 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Pirmais gada ziņojums par Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā

Saturs

1. Ievads	3
1.1. Turcija un bēgļu krīze.....	3
1.2. ES reakcija uz krīzi un mehānisma izveide	4
2. Mehānisma darbība	5
3. Finansējuma finansiālā spēja, ilgums un veids.....	6
4. Mehānisma īstenošana.....	7
4.1. Humānā palīdzība.....	8
4.2. Cita veida palīdzība	10
5. Pārraudzība, izvērtēšana un revīzija	13
5.1. Pārraudzība un izvērtēšana	13
5.2. Revīzija.....	14
6. Komunikācija un atpazīstamības veicināšana	14
7. Secinājumi un turpmākā rīcība	15

1. Ievads

Saskaņā ar Komisijas 2015. gada 24. novembra Lēmuma¹ par Savienības un dalībvalstu rīcības koordināciju, izmantojot koordinācijas mehānismu, 8. panta 1. punktu Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par Bēgļu atbalsta mehānisma Turcijai (“mehānisms”) īstenošanu. Lēmuma 8. panta 2. punktā noteikts, ka Komisija katru gadu iesniedz Eiropas Parlamentā un Padomē ziņojumu par mehānisma īstenošanu.

Pirmajā gada ziņojumā par mehānismu aprakstīta mehānisma darbība, tā īstenošana, pārraudzības un izvērtēšanas sistēma, komunikācijas pasākumi un turpmākās darbības. Ziņojums pamatojas uz ziņojumiem par ES un Turcijas paziņojuma īstenošanā gūto progresu un dažādām informatīvām piezīmēm, ko sagatavojusi mehānisma koordinācijas komiteja.

Ziņojumā ietverts arī finansējuma finansēšanas spējas, ilguma un veida pārskats, kas jāpagatavo saskaņā ar Lēmuma 9. panta 2. punktu, īpaši skatīt 3. nodaļu.

1.1. Turcija un bēgļu krīze

Turcijas ģeogrāfiskā izvietojuma dēļ tā ir būtiska uzņemšanas un tranzīta valsts daudziem bēgļiem un migrantiem. Pēc nepieredzēta pieplūduma, kura galvenais iemesls ir Sīrijas konflikts, valstī ir uzņemts vairāk bēgļu un migrantu nekā jebkur citur pasaulē – vairāk nekā 3 miljoni cilvēku. To skaitā ir 2,8 miljoni reģistrētu sīriešu bēgļu, no kuriem 10 % dzīvo 26 nometnēs, ko Turcijas valdība izveidojusi valsts dienvidaustrumu daļā, savukārt pārējie 90 % dzīvo pilsētās, piepilsētu un lauku apvidos ārpus nometnēm. Turcija nodrošina dāsnu humāno un finansiālo atbalstu, lai uzņemtu un izmitinātu tik daudz bēgļu un migrantu.

Sīriešu bēgļu reģionālais sadalījums Turcijā, avots: UNHCR, 2016. gada decembris

¹ Komisijas Lēmums C(2015) 9500 (2015. gada 24. novembris) par Savienības un dalībvalstu rīcības koordināciju, izmantojot koordinācijas mehānismu “Bēgļu atbalsta mehānisms Turcijai”, kas grozīts ar Komisijas 2016. gada 10. februāra Lēmumu C(2016) 855.

1.2. ES reakcija uz krīzi un mehānisma izveide

2015. gadā Eiropas Savienība un tās dalībvalstis nolēma palielināt savas politiskās un finanšu saistības, lai atbalstītu Turcijas centienus uzņemt bēgļus. 2015. gada 29. novembrī ES un Turcijas paziņojumā² tika panākta vienošanās par Eiropas Savienības un Turcijas visaptverošu sadarbību, kas balstīta dalītā atbildībā, savstarpējās saistībās un to izpildē. 2015. gada 29. novembra augstākā līmeņa sanāksmē tika iedarbināts ES un Turcijas kopīgais rīcības plāns³, lai palīdzētu Turcijai novērst Sīrijas konflikta sekas. Kopīgā rīcības plāna mērķis ir divējādi risināt pašreizējo migrācijas krīzi: (1) atbalstot sīriešus un viņu uzņēmējkopienas Turcijā, (2) stiprinot sadarbību, lai novērstu neatbilstīgu migrāciju. Plānā noteikts, ka Turcija turpina aizsargāt un atbalstīt sīriešus, tostarp nodrošinot izglītību un veselības aprūpi un ļaujot viņiem strādāt.

Atbildot uz ES dalībvalstu aicinājumu sniegt būtisku papildu finansējumu, lai atbalstītu bēgļus Turcijā, Komisija ar 2015. gada 24. novembra lēmumu, kas grozīts 2016. gada 10. februārī⁴, izveidoja Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā. Mehānisma uzdevums ir koordinēt to resursu piešķiršanu, kas 2016.–2017. gadam darīti pieejami no ES budžeta un dalībvalstu papildu iemaksām ES budžetā, kuras ietvertas budžetā kā ārējie piešķirtie ieņēmumi, un kuru kopējais apjoms ir EUR 3 miljardi. Dalībvalstis uzņēmās politiskas saistības veikt valsts iemaksas, vienojoties par Kopīgo izpratni starp ES dalībvalstīm un Eiropas Komisiju, ko dalībvalstu valdību pārstāvji pieņēma 2016. gada 3. februārī. Kopīgā izpratne paredz arī nosacījumu sistēmu. EUR 3 miljardi ir piešķirti papildus EUR 345 miljoniem⁵, ko Komisija jau piešķirta Turcijai, reaģējot uz sīriešu bēgļu krīzi, pirms mehānisma darbības uzsākšanas un papildus dalībvalstu divpusējam atbalstam⁶.

Mehānisms sāka darboties 2016. gada 17. februārī, kad notika mehānisma koordinācijas komitejas pirmā sanāksme. Pēc šīs sanāksmes Komisija ātri noslēdza līgumus par pirmajiem projektiem mehānisma ietvaros.

2016. gada 18. martā ES un Turcijas valstu un valdību vadītāji vēlreiz apliecināja savu apņemšanos īstenot kopīgo rīcības plānu un vienojās par turpmākiem pasākumiem, kuru mērķis ir stiprināt Turcijas un ES attiecības un risināt migrācijas krīzi⁷. Turcija un Eiropas Savienība atzina, ka ir vajadzīgi turpmāki strauji un mērķorientēti centieni. Precīzāk, 2016. gada 18. marta ES un Turcijas paziņojums cita starpā aicināja izbeigt neatbilstīgo migrāciju no Turcijas uz ES, izjaucot cilvēku kontrabandistu darbības modeli un piedāvājot migrantiem alternatīvu riskēšanai ar savu dzīvību, un paātrināt mehānisma īstenošanu.

ES un Turcijas kopīgajiem centieniem ir konkrēti rezultāti. Pēc 18. marta paziņojuma aktivizēšanas ir ievērojami samazinājies neatbilstīgo Turcijas un Grieķijas robežas šķērsošanas gadījumu skaits. No 2016. gada 20. martam līdz 2017. gada 26. februārim Grieķijas salās ik dienas vidēji ieradās 84 cilvēki⁸. No 2016. gada 1. aprīļa līdz 2017. gada 23. februārim Egejas jūrā ir reģistrēti 70⁹ personu nāves un pazušanas gadījumi. Ikviens šāds nāves gadījums ir traģēdija, taču zaudēto dzīvību skaits ir ievērojami samazinājies. Viens no

² <http://www.consilium.europa.eu/lv/meetings/international-summit/2015/11/29/>

³ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5860_fr.htm

⁴ Komisijas Lēmums C(2016) 60/03 (2016. gada 10. februāris) par Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā, ar ko groza Komisijas 2015. gada 24. novembra Lēmumu C(2015) 9500.

⁵ Finansējumu piešķir 2013.–2015. gadā ar dažādiem ārējās finansēšanas instrumentiem, proti, *HUMA*, *IPA* un *IcSP*, tostarp vairākos pasākumos, ko īsteno Eiropas Savienības Trasta fonds, reaģējot uz krīzi Sīrijā.

⁶ Kopš 2011. gada ES un dalībvalstis kopīgi šajā reģionā piešķir vairāk nekā EUR 9,4 miljardu; no kuriem EUR 3,9 miljardi bija no ES budžeta.

⁷ <http://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>

⁸ Avots: Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra.

⁹ Avots: Starptautiskā Migrācijas organizācija.

galvenajiem ES un Turcijas paņēmušajiem uzdevumiem bija radīt likumīgas ieceļošanas iespējas migrantiem, kuri meklē aizsardzību Eiropas Savienībā. Strauji notiek pārmitināšana no Turcijas uz ES; kopš paņēmušajiem līdz 2017. gada 27. februārim no Turcijas Eiropā ir pārmitināti 3565 sīriešu bēgļi¹⁰. Abas puses ir apņēmušas turpināt un pilnveidot sadarbību.

2. Mehānisma darbība

Bēgļu atbalsta mehānisms Turcijā ir koordinācijas mehānisms, kas ļauj ātri un efektīvi mobilizēt ES palīdzību bēgļiem Turcijā. Mehānisms nodrošina attiecīgo esošo ES finanšu instrumentu optimālu piesaistīšanu, kas izpaužas kā humānā vai cita veida palīdzība, ar mērķi nodrošināt, ka bēgļu un uzņēmējkopienas vajadzības tiek risinātas visaptverošā un saskaņotā veidā¹¹.

Mehānisma koordinācijas komiteja sniedz stratēģiskas norādes attiecībā uz vispārējām prioritātēm, atbalstāmo darbību veidu, piešķiramajām summām un piesaistāmajiem finanšu instrumentiem, kā arī, vajadzības gadījumā, nosacījumiem, kas attiecas uz Turcijas saistību izpildi ES un Turcijas kopīgā rīcības plāna ietvaros¹². Koordinācijas komiteju vada Komisija, un komitejas sastāvā ir divi Komisijas pārstāvji un viens pārstāvis no katras dalībvalsts, savukārt Turcijai ir padomdevēja statuss¹³.

Mehānisma īstenošanas pirmajā gadā notika piecas koordinācijas komitejas sanāksmes – 2016. gada 17. februārī, 12. maijā, 30. jūnijā, 4. oktobrī un 2017. gada 12. janvārī. Komisijai būtu jārīko 6. koordinācijas komitejas sanāksme 2017. gada 31. martā.

Saskaņā ar Komisijas Lēmuma, ar kuru izveido mehānismu, 3. panta 2. punktu otrajā koordinācijas komitejas sanāksmē 2016. gada 12. maijā tika panākta vienošanās, ka mehānismam ir jākoncentrējas uz sešām prioritārajām jomām: (1) humānā palīdzība, (2) migrācijas pārvaldība, (3) izglītība, (4) veselība, (5) pašvaldību infrastruktūra un (6) sociāli ekonomiskais atbalsts. Mehānisma īstenošanas pamatprincipi ir ātrums, efektivitāte un lietderība, tajā pašā laikā nodrošinot pareizu finanšu pārvaldību. Būtiska ir arī mehānisma intervences pasākumu ilgtspēja un kopīgā atbildība ar Turcijas iestādēm. Mehānisma ietvaros sniegtās palīdzības prioritārās jomas ir noteiktas, balstoties uz vajadzību visaptverošu un neatkarīgu novērtējumu¹⁴, ko koordinācijas komitejai iesniedza 2016. gada jūnijā.

Mehānisms koordinē finansējumu no šādiem ārējās finansēšanas instrumentiem: Padomes Regula (EK) Nr. 1257/96 par humāno palīdzību (*HUMA*)¹⁵, Eiropas kaimiņattiecību instruments (EKI)¹⁶, Attīstības sadarbības instruments (ASI)¹⁷, Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA II)¹⁸ un Stabilitātes un miera veicināšanas instruments (*IcSP*)¹⁹. Pasākumus,

¹⁰ Avots: Strukturālo reformu atbalsta dienests.

¹¹ Komisijas 2015. gada 24. novembra Lēmums C(2015) 9500, 2. pants – Mehānisma mērķi.

¹² Skatīt Komisijas Lēmuma C(2015) 9500, kas grozīts ar Komisijas Lēmumu C(2016) 855, 5. panta 1. punktu.

¹³ Skatīt Komisijas Lēmuma C(2015) 9500, kas grozīts ar Komisijas Lēmumu C(2016) 855, 5. panta 1. un 2. punktu.

¹⁴ http://avrupa.info.tr/fileadmin/Content/2016_April/160804_NA_report_FINAL_VERSION.pdf

¹⁵ OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 232/2014, ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu, OV L 77, 15.3.2014., 27. lpp.

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 233/2014, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā, OV L 77, 15.3.2014., 44. lpp.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 231/2014, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II), OV L 77, 15.3.2014., 11. lpp.

kas finansējami no ES budžeta, īsteno saskaņā ar tā finanšu noteikumiem un nosacījumiem, kas ietver gan tiešu, gan netiešu pārvaldību un īstenošanu, ko veic ES Reģionālais trasta fonds reaģēšanai uz krīzi Sīrijā (*EUTF*)²⁰.

Palīdzības sniegšana ir atkarīga no tā, vai Turcija strikti pilda savas saistības saskaņā ar ES un Turcijas kopīgo rīcības plānu un 2015. gada 29. novembra un 2016. gada 18. marta ES un Turcijas paziņojumiem.

3. Finansējuma finansiālā spēja, ilgums un veids

Kopējais budžets, ko koordinē mehānisms, ir EUR 3 miljardi, par kuriem 2016.–2017. gadā tiks noslēgti līgumi. Kopējo summu veido EUR 1 miljards no ES budžeta un EUR 2 miljardi no dalībvalstu papildu finansējuma²¹. Dalībvalstis veic iemaksas tieši ES vispārējā budžetā kā ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunktu, un iemaksas tiek attiecīgi iedalītas *IPA* II un *HUMA* budžeta pozīcijās. 2016. gadā no EUR 1 miljarda, kas piesaistīti no ES budžeta, tika piešķirti EUR 250 miljoni, un EUR 750 miljoni ir rezervēti mehānismam 2017. gada budžetā.

Mehānismu finansē no šādiem avotiem:

	2016	2017	Kopā (EUR miljoni)
ES BUDŽETS			
<i>Humānā palīdzība</i>	165	145	310
<i>Cita veida palīdzība</i>			
<i>IPA</i>	55*	595	650
<i>ASI</i>	10	10	20
<i>IcSP</i>	20	0	20
<i>Starpsumma Cita veida palīdzība</i>	85	605	690
Kopā	250	750	1000
PIEŠKIRTIE IEŅĒMUMI NO DALĪBVALSTĪM			2000

* no kuriem EUR 18 miljoni pārskaitīti uz *IPA* II no EKI

Komisija noslēdza iemaksu līgumus ar visām dalībvalstīm par valstu iemaksu kopsummā EUR 2 miljardu saskaņā ar Finanšu regulas īstenošanas noteikumu 7. panta 2. punktu. Pirmo ikgadējo pārvedumu daļu EUR 678 miljonu apmērā dalībvalstis samaksāja 2016. gadā, no kuriem EUR 575 miljoni jeb aptuveni 85 % ir izmaksāti – EUR 292 miljoni *IPA* ietvaros un EUR 283 miljoni *ECHO* (*HUMA*) ietvaros²².

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 230/2014, ar ko izveido stabilitātes un miera veicināšanas instrumentu, OV L 77, 15.3.2014., 1. lpp.

²⁰ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/neighbourhood/countries/syria/madad_en

²¹ Informācija par dalībvalstu iemaksu sadalījumu ir pieejama šeit: <http://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2016/02/03-refugee-facility-for-turkey/>.

²² Iemaksas ir ārējie piešķirtie ieņēmumi, tāpēc konkrētajā gadā neizmantotās iemaksas tiek automātiski pārnestas uz nākamā gadu, ja vien tiek īstenots pasākums, kam tās ir piešķirtas.

Līdz šim temps, kādā dalībvalstis veic iemaksas *mehānismā*, no vienas puses, ir bijis pietiekami atbilstošs tempam, kādā šo iemaksu veidotais finansējums tiek izmaksāts *no mehānisma*, no otras puses.

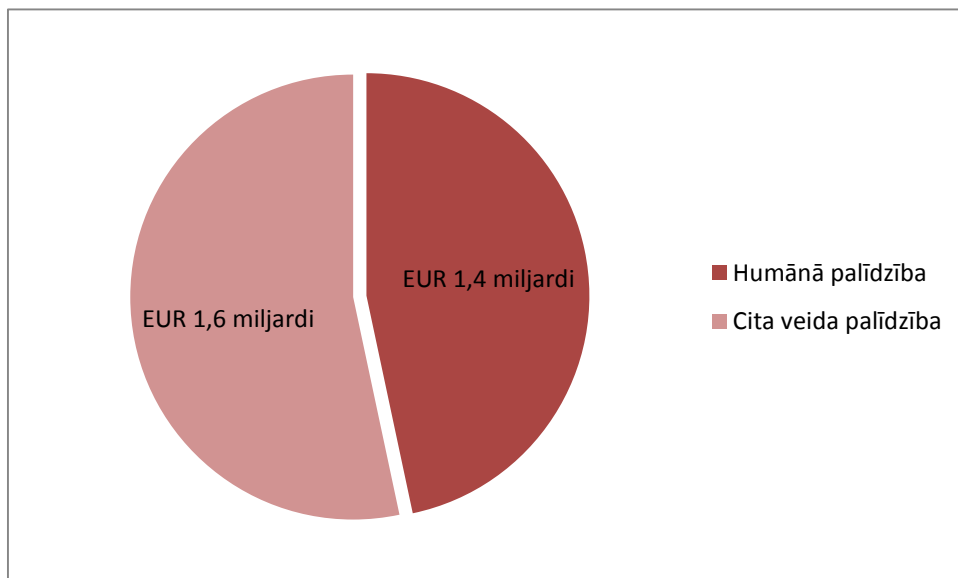
Maksājumi, ko dalībvalstis veic mehānismā, ir sadalīti šādi²³:

Dalībvalstu maksājumi mehānismam (miljonos EUR)				
2016 (samaksāts)	2017	2018	2019	Kopā no 2016. gada līdz 2019. gadam
678	846	396	80	2000

2016. gada beigās mehānisma galīgo maksājumu termiņš tika pagarināts no 2019. gada beigām līdz 2021. gada beigām tehnisku iemeslu dēļ, lai būtu iespējams noslēgt dažus ilgtermiņa līgumus, kas paredzēti 2016. gada jūlijā pieņemtajā īpašajā pasākumā. Piemēram, galīgo maksājumu par infrastruktūras darbiem var veikt tikai pēc darbu oficiālas pieņemšanas, kas prasa ilgāku termiņu. Papildus koordinācijas komitejas ceturtais sanāksmes un pastāvīgo pārstāvju komitejas diskusijām²⁴ 2016. gada decembrī tika izsūtītas labotas vēstules ar saņemšanas apstiprinājumu²⁵. Šis termiņa pagarinājums negatīvi neietekmēs nedz ātrumu, kādā tiek slēgti līgumi, nedz attiecīgo pasākumu īstenošanu, nedz maksājumu grafiku, saskaņā ar kuru dalībvalstis un Komisija veic iemaksas mehānismā.

4. Mehānisma īstenošana

Mehānisms tiek īstenots kā humānā un cita veida palīdzība, un šiem virzieniem attiecīgi indikatīvi ir piešķirti EUR 1,4 miljardi un EUR 1,6 miljardi.

²³ Ieskaitot trīs dalībvalstu brīvprātīgi veiktos avansa maksājumus.

²⁴ 2016. gada 26. oktobris.

²⁵ Laboto vēstuļu 2. panta 1. punkts bija izteikts šādā redakcijā: "Komisija var uzņemties juridiskas saistības tikai līdz 2017. gada 31. decembrim. Maksājumi šo saistību ietvaros ir jāveic līdz 2021. gada 31. decembrim."

Humānā palīdzība nodrošina atbalstu visneaizsargātākajiem bēgļiem (un citām attiecīgajām personām), sniedzot paredzamu un cilvēka cienīgu atbalstu, kas apmierina pamatvajadzības un nodrošina aizsardzību.

Cita veida palīdzība nodrošina bēgļu ilgtermiņa iztiku un sociālekonomiskās un izglītības perspektīvas. Tās mērķis ir palīdzēt nodrošināt bērniem pamatskolas un vidusskolas izglītību un uzlabot izglītības infrastruktūru, tostarp skolu ēkas un mācību materiālus. Šī palīdzība ir vērsta uz riskam pakļautajām grupām, piemēram, pasargājot sievietes pret seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību un uzlabojot pieeju seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei.

2017. gada janvārī, pamatojoties uz 4. ziņojumu par ES un Turcijas paziņojuma īstenošanā gūto progresu²⁶, koordinācijas komiteja sanāksmē atzina, ka ES un Turcijas paziņojums – lai gan tas ir nestabils – turpina sniegt rezultātus, un apstiprināja, ka joprojām tiek gūti labi panākumi mehānisma īstenošanā.

2017. gada februāra beigās kopējā summa, kas mehānisma ietvaros piešķirta humānās un cita veida palīdzības nodrošināšanai, sasniedza EUR 2,2 miljardus²⁷. No kopējā piešķirtā finansējuma ir noslēgti līgumi par 39 projektiem, par kopējo summu EUR 1,5 miljardi jeb pusi no mehānisma līdzekļu apjoma. No kopējās līgumu summas EUR 750 miljoni²⁸ jau ir izmaksāti, kas liecina par mehānisma īstenošanas ātrumu un efektivitāti. Mehānisma finansējumam joprojām ir tieša ietekme uz vietējo situāciju – uz bēgļiem un uzņēmējkopienām²⁹.

Mehānisms lielākoties tiek īstenots ārpus nometnēm, galvenokārt desmit visvairāk skartajās provincēs: Šanlıurfas, Hatajas, Gaziantepas, Adanas, Mersinas, Kilisas, Mardinas, Kahramanmarašas, Osmanijas un Stambulas provincēs.

4.1. Humānā palīdzība

ES humānā palīdzība balstās uz 2007. gada Eiropas konsensu par humāno palīdzību³⁰, kurā īpaši noteikts, ka ES kā humānās palīdzības sniedzēja ievēro humānās palīdzības pamatprincipus — neitralitāti, objektivitāti un neatkarību. Ar Lisabonas līgumu tika izveidots īpašs humānās palīdzības tiesiskais pamats (LESD 214. pants), savukārt Humānās palīdzības regulā (Nr. 1257/96)³¹ noteikts ES humānās palīdzības operatīvais regulējums. Eiropas Komisijas humānās palīdzības pamatā ir ikgadēji valstu humānās palīdzības īstenošanas plāni (HIP). Komisijas un tās partneru sadarbību humānās palīdzības jomā regulē Komisijas finanšu un administratīvie pamatnolīgumi (FAFA) ar starptautiskām organizācijām un partnerattiecību pamatnolīgumi (FPA) ar nevalstiskajām organizācijām.

No EUR 1,4 miljardiem, kas piesaistīti mehānisma humānās palīdzības virzienam, līdz šim ir izmaksāti EUR 595 miljoni. No šīs summas 28 humānās palīdzības projektos ar 19 partneriem ir noslēgti līgumi par EUR 551 miljoniem, kuru mērķis ir apmierināt pamatvajadzības,

²⁶ COM(2016) 792 *final*, Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei, ceturtais ziņojums par ES un Turcijas paziņojuma īstenošanā gūto progresu, 8.12.2016.

²⁷ Minētais skaitlis ietver summas, par kurām Komisija pieņēmusi finansēšanas lēmumu, bet par kurām tā vēl nav uzņēmusies budžeta saistības. Budžeta saistības šobrīd ir EUR 1,58 miljardi.

²⁸ Šajā summā ietvertas arī izmaksas, kas veiktas projektos, ko īsteno ES Reģionālais trasta fonds reaģēšanai uz krīzi Sīrijā, bet kas vēl nav veiktas no ES budžeta.

²⁹ Sīkāka informācija par mehānisma projektiem ir pieejama šeit:

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en

³⁰ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīgais paziņojums (OV C 25, 30.1.2008.).

³¹ Padomes 1996. gada 20. jūnija Regula (EK) Nr. 1257/96 par humāno palīdzību.

nodrošināt aizsardzību, izglītību un veselības aprūpi. No šīs summas līdz šim ir izmaksāti EUR 411 miljoni. Mehānisma darbības ietvaros ir noslēgti tālāk minētie līgumi.

ES 2016. gada martā piešķīra Pasaules Pārtikas programmai (WFP) EIR 40 miljonus, lai palīdzētu nodrošināt iztiku 585 000 bēgļu, kuri nedzīvo nometnēs, un 150 000 bēgļu, kuri dzīvo bēgļu nometnēs, ar e-kartēm, ar kurām konkrētos veikalos var iegādāties pārtikas produktus. WFP cieši sadarbojas ar Turcijas Sarkanā Pusmēnesi, lai efektīvi nodrošinātu palīdzību. Bēgļi, kuri šobrīd izmanto e-kartes, pakāpeniski tiks iekļauti Ārkārtas sociālās drošības tīklā (sk. *zemāk*).

Līdz 2016. gada 15. aprīlim bija noslēgti humānās palīdzības līgumi par vēl EUR 50 miljoniem, lai apmierinātu Turcijā esošo bēgļu neatliekamās vajadzības. No šīs summas tiek finansētas 15 humānās palīdzības organizācijas,

Izglītība ārkārtas situācijās

Arī izglītība ārkārtas situācijās ir atzīta par vienu no humānās palīdzības prioritārajām jomām. Tās ietvaros tiek atbalstīta neformālā izglītība un skolēnu pārvadāšana.

Pārvadāšanas pakalpojumi tiek nodrošināti **9380** bērniem.

Turklāt Komisija izstrādā plānu, kā nodrošināt izglītības atbalstu ar ESSN starpniecību, lai skolās uzņemtu vairāk visneaizsargātāko bērnu un uzlabotu viņu apmeklētību skolā.

ES atbalsta piemēri veselības veicināšanā

Tiek atbalstīti īpaši veselības nozares pakalpojumi, kas ietver primāro veselības aprūpi, fizisko rehabilitāciju / karā ievainoto cilvēku pēcoperācijas aprūpi, palīdzību cilvēkiem ar invaliditāti, garīgās veselības aprūpes pakalpojumus un reproduktīvās veselības aprūpi.

Ir sniegtas 517 864 konsultācijas saistībā ar veselības aprūpi.

Tika nodrošinātas 276 sīriešu ārstu un 175 sīriešu medmāsu apmācības. Ir atvērti septiņi migrantu veselības aprūpes centri, un uzsāktas sīriešu veselības aprūpes speciālistu praktiskās apmācības.

tostarp Dānijas Bēgļu padome, Starptautiskā Migrācijas organizācija (IOM), Apvienotās Karalistes Starptautiskais medicīnas korpuss (*International Medical Corps UK*) un Starptautiskā Sarkanā Krusta un Sarkanā Pusmēness biedrību federācija (IFCR), kuras cieši sadarbojas ar Turcijas partnerorganizācijām. Projekti ir saistīti ar visiem galvenajiem humānās palīdzības aspektiem, sniedzot palīdzību pārtikas jomā, palīdzību skaidras naudas un talonu veidā, specializētu palīdzību ziemas sezonai, veselības aprūpes pieejamību, izglītību bēgļu bērniem, aizsardzību, informācijas pārvaldību un specializētu palīdzību invalīdiem, kā arī garīgo veselību un psihosociālo atbalstu.

2016. gada jūnijā Komisija publicēja Humānās palīdzības īstenošanas plānu Turcijai (HIP)³², kura kopējā summa ir EUR 505,65 miljoni.

2016. gada jūlijā HIP ietvaros tika noslēgti līgumi par EUR 74 miljoniem, par projektiem tādās nozarēs kā primārā veselības aprūpe, neformālā izglītība, gatavošanās ziemei un

aizsardzība.

Komisija 2016. gada 26. septembrī kopā ar Turcijas iestādēm un partnerorganizācijām, kas piedalās mehānisma īstenošanā, uzsāka mehānisma humānās palīdzības vadošo iniciatīvu – Ārkārtas sociālās drošības tīklu (ESSN). Tā ir ES vēsturē lielākā humānās palīdzības programma, kuras budžets ir EUR 348 miljoni³³ un kuras mērķis ir visneaizsargātākajiem bēgļiem nodrošināt ikmēneša naudas ieskaitījumus elektroniskajā debetkartē, lai viņi varētu rūpēties par savām pamatvajadzībām. Ikmēneša naudas dotācija tiek elektroniski

³² Plāns ir pieejams šeit: http://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/hip_turkey_2016.pdf.

³³ Par šo finansējumu ir noslēgti līgumi ar Pasaules Pārtikas programmu un tās īstenošanas partneri Turcijas Sarkanā Pusmēnesi, kas savu darbu cieši koordinē ar Sociālās un ģimenes lietu politikas ministriju un AFAD (Katastrofu un ārkārtas situāciju pārvaldības prezidiju), kas ir tieši pakļauts premjerministram un koordinē Turcijas rīcību saistībā ar bēgļu krīzi.

augšupielādēta kartēs, ļaujot cilvēkiem samaksāt par visvairāk vajadzīgajām lietām, tādējādi izrādot cieņu pret viņu izvēli. Elektronisko pārskaitījumu sistēma ne vien ir ļoti efektīvs veids, kā sniegt humāno palīdzību, bet arī stimulē vietējo ekonomiku.

2016. gada decembrī ar starptautisko humānās palīdzības organizāciju “Mercy Corps” tika parakstīts līgums aizsardzības jomā par EUR 5 miljoniem. Projekta mērķis ir uzlabot 50 000 bēgļu drošību, uzlabojot viņu iespējas (pašaizsardzību) un veidojot kopienas drošības tīklus, lai atvieglotu drošu piekļuvi pakalpojumiem, piemēram, veselības aprūpei, dokumentācijas sagatavošanai, ienākumu atbalstam (piemēram, *ESSN*), juridiskajām konsultācijām, izglītībai, tulkošanai un transportam.

Ārkārtas sociālās drošības tīkls (*ESSN*)

Saņēmēju reģistrācija sākās 28. novembrī, un pirmie naudas ieskaitījumi tika veikti 2016. gada decembra beigās. Līdz 2017. gada februāra beigām *ESSN* programmas ietvaros atbalstu jau ir saņēmuši vairāk nekā **250 000** bēgļu. *ESSN* mērķis ir 2017. gadā pakāpeniski iekļaut programmā **vienu miljonu** visneaizsargātāko bēgļu.

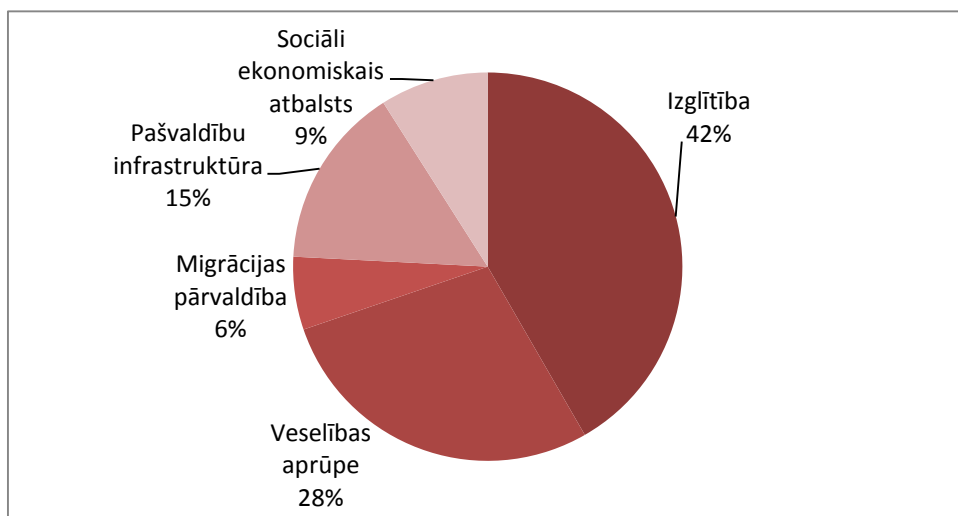
Nesen tika noslēgts līgums ar *UNICEF* EUR 34 miljonu vērtībā par ar nosacījumiem pamatotas naudas pārvedumu izglītībai (*CCTE*). Šis projekts būs saistīts ar *ESSN*, un tas palīdzēs palielināt skolās uzņemto visneaizsargātāko bērnu skaitu un uzlabot apmeklējumu.

Līdz 2017. gada 1. aprīlim par *HIP* atlikušo summu — EUR 41,65 miljoni — tiks noslēgti līgumi saistībā ar projektiem, kas vērsti uz veselības aprūpi.

Pavasārī Komisija publicēs 2017. gada Humānās palīdzības īstenošanas plānu Turcijai (*HIP*). Pirmie līgumi un maksājumi saskaņā ar 2017. gada *HIP* ir plānoti 2017. gada otrajā ceturksnī. Galvenā uzmanība tiks veltīta humānās stratēģijas turpināšanai, ietverot tajā aizsardzību, veselības aprūpi un izglītību, un *ESSN* otrajai daļai, kam arī turpmāk tiks novirzīta pieejamā finansējuma lielākā daļa.

4.2. Cita veida palīdzība

Mehānisma cita veida palīdzības daļai piesaistītie resursi (aptuveni EUR 1,6 miljardi) ir gandrīz pilnībā piešķirti finansējuma saņēmējiem. Par EUR 944 miljoniem ir noslēgti līgumi, un EUR 339 miljoni ir izmaksāti³⁴. Piešķirto līdzekļu sadalījums pa prioritārajām jomām:

³⁴ Šajā summā ietvertas arī izmaksas, kas veiktas projektos, ko īsteno ES Reģionālais trasta fonds reaģēšanai uz krīzi Sīrijā, bet kas vēl nav veiktas no ES budžeta.

Kopējās īstenošanas regulas³⁵ (CIR) 2. panta 1. punkts, kas attiecināms uz IPA II, ļauj Komisijai pienācīgi pamatotos gadījumos pieņemt īpašus pasākumus. Īpašie pasākumi tiek pieņemti ar IPA II Komitejas pozitīvu atzinumu un paziņoti Eiropas Parlamentam un dalībvalstīm.

Līdz šim mehānisma ietvaros ir pieņemti trīs īpašie pasākumi:

- Īpašais pasākums par iemaksu ES Reģionālajā trasta fondā reaģēšanai uz krīzi Sīrijā EUR 55 miljonu apmērā 2016. gada martā³⁶;
- Īpašais pasākums par Turcijā atgrieztajiem migrantiem par EUR 60 miljoniem 2016. gada aprīlī³⁷;
- Īpašais pasākums par izglītību, veselības aprūpi, pašvaldību infrastruktūru un sociāli ekonomisko atbalstu par EUR 1,415 miljardiem 2016. gada jūlijā³⁸.

Saskaņā ar CIR 4. panta 1. punktu finanšu palīdzību var sniegt, izmantojot šādus finansēšanas veidus: a) *dotācijas*; b) *iepirkuma līgumus par pakalpojumiem, piegādēm vai būvdarbiem*; c) *vispārēju vai nozaru budžeta atbalstu*³⁹; d) *iemaksas ieguldījumu fondos un finanšu instrumentus*. IPA II mehānisma finansējuma nolūkos 4. panta 7. punkts dod Komisijai arī iespēju īstenot finanšu palīdzību netieši, piemēram, ar starptautisko organizāciju, dalībvalstu iestāžu vai starptautisko finanšu iestāžu (SFI) starpniecību.

IPA II līdzekļus mehānisma ietvaros pārvalda saskaņā ar ārējo darījumu noteikumiem, kas ietverti Finanšu regulas II daļas IV sadaļā un tās īstenošanas noteikumos. Intervences pasākumos var atlīdzināt iepriekš saskaņotas, faktiski radušās un pārbaudāmas izmaksas, kas ir saistītas ar precīzi definētiem uzdevumiem. Tas attiecas arī uz trešajām personām, tostarp SFI. Izmaksas, kas saistītas ar starpnieku piesaistīšanu, attiecīgajos gadījumos ir bijušas ļoti minimālas. Sistēmas un iniciatīvas, kas finansētas no mehānisma ietvaros koordinētajiem līdzekļiem un kas sniedz apmierinošus rezultātus, varētu izvērst un īstenot saskaņā ar ES finanšu noteikumiem un attiecīgā pamataкта prasībām, nepieciešamības gadījumā izveidojot atbilstošu komitoloģijas komiteju.

Dotācijas piešķir ar mērķi īstenot īpašas darbības. Dotāciju maksājumi tiek veikti, ņemot vērā ziņotās izmaksas, saskaņā ar atsevišķu dotāciju nolīgumu vispārīgajiem nosacījumiem. Ārējie revidenti pārbauda šīs izmaksas pirms turpmāka priekšfinansējuma vai galīgā maksājuma veikšanas. Ja tiek konstatēti pārkāpumi vai izmaksas ir atzītas par neatbilstīgām, Komisija var atgūt līdzekļus vai piemērot sankcijas.

Komisija sadarbojas ar starptautiskajām finanšu iestādēm netiešās pārvaldības ietvaros (Finanšu regulas 60. un 61. pants), un Komisija uztic īstenošanas vadību attiecīgajai SFI. Komisija var deleģēt īstenošanas pienākumus SFI, kas saņēmušas pozitīvu vērtējumu tā saucamajā pīlāru novērtējumā. Pīlāru novērtējuma mērķis ir apstiprināt SFI sistēmu atbilstību

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regula (ES) Nr. 236/2014.

³⁶ C(2016) 1489, Komisijas 2016. gada 7. marta Īstenošanas lēmums, ar ko pieņem īpašu pasākumu par iemaksu ES Reģionālajā trasta fondā reaģēšanai uz krīzi Sīrijā, ko finansēs no Eiropas Savienības vispārējā budžeta.

³⁷ C(2016) 2435, Komisijas 2016. gada 19. aprīļa Īstenošanas lēmums, ar ko pieņem īpašu pasākumu par Turcijā atgrieztajiem migrantiem, ko finansēs no Eiropas Savienības vispārējā budžeta.

³⁸ C(2016) 4999, Komisijas 2016. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums, ar ko tiek pieņemts īpašs pasākums 2016. gadam un 2017. gadam par izglītību, veselības aprūpi, pašvaldību infrastruktūru un sociāli ekonomisko atbalstu bēgļiem Turcijā, ko finansēs no Eiropas Savienības vispārējā budžeta.

³⁹ Mehānisma ietvaros budžeta atbalsts nav paredzēts.

ES Finanšu regulas prasībām. Vienā īpašā gadījumā sadarbība notiek tiešās pārvaldības ietvaros tiešās dotācijas veidā, SFI pašai īstenojot finanšu palīdzību mehānisma ietvaros⁴⁰.

Pirmo īpašo pasākumu mehānisma ietvaros pieņēma 2016. gada martā, piešķirot EUR 55 miljonus ES Reģionālajam trasta fondam reaģēšanai uz krīzi Sīrijā. Līgumi par pirmajiem mehānisma finansētajiem projektiem tika parakstīti 2016. gada 4. martā⁴¹. Cita veida palīdzības jomā līgums parakstīts par vienu projektu EUR 37 miljonu apmērā, kas saistīts ar izglītību un ko īsteno *UNICEF*. Līdzšinējie rezultāti ir ilustratīvi attēloti atsevišķā izcēlumā ietvarā⁴².

Mehānisms turpina atbalstīt virkni augšupēju pasākumu ar mērķi palīdzēt bēgļiem Turcijā. Līdz šim ar ES Reģionālā trasta fonda reaģēšanai uz krīzi Sīrijā starpniecību ir noslēgti līgumi par pieciem projektiem EUR 64,4 miljonu apmērā, galvenokārt saistībā ar sociāli ekonomisko atbalstu, izglītību un augstāko izglītību. Tiek gatavots *EUTF* projektu papildu kopums.

2016. gada aprīlī otrā īpašā pasākuma ietvaros tika piešķirti EUR 60 miljoni ar mērķi segt izmaksas, kas rodas, uzņemot un izmitinot migrantus, kuri ir atgriezti no Grieķijas uz Turciju saskaņā ar 2016. gada 18. marta ES un Turcijas paziņojumu. Īpašo pasākumu īsteno, izmantojot tiešo dotāciju Turcijas Migrācijas pārvaldības ģenerāldirektorātam (*DGMM*), un attiecināmie izdevumi balstās uz faktiskajām izmaksām, kas radušās un apmaksātas no 2016. gada 4. aprīļa.

Augustā ar Starptautisko Migrācijas organizāciju (*IOM*) tika parakstīts līgums par EUR 20 miljoniem, kas finansēs *IcSP* ietvaros, un šā līguma mērķis ir izveidot Turcijas krasta apsardzes spējas, kas saistītas ar meklēšanas un glābšanas operācijām.

Papildus diskusijām mehānisma koordinācijas komitejas otrajā sanāksmē un *IPA* vadības komitejas apstiprinājumam, Komisija 2016. gada 28. jūlijā pieņēma trešo īpašo pasākumu par izglītību, veselības aprūpi, pašvaldību infrastruktūru un sociāli ekonomisko atbalstu par EUR 1,4 miljardiem.

Trešā īpašā pasākuma ietvaros septembrī uz diviem gadiem tika parakstīti divi tiešo dotāciju līgumi. Saskaņā ar pirmo līgumu ar Turcijas Izglītības ministriju par EUR 300 miljoniem 500 000 sīriešu bērnu tiks nodrošināta formālā izglītība, un tie saņems kancelejas preces, mācību grāmatas un skolas uniformas. No minētā skolēnu skaita

Piemēri rezultātiem, kas gūti sadarbībā ar *UNICEF*

60 000 bērnu saņēmuši mācību materiālus

7950 sīriešu skolotāju un citu izglītības darbinieku saņēmuši stimulus

2081 skolotājs un citi izglītības darbinieki piedalījušies apmācībās

10 392 bērni piedalījušies psihosociālā atbalsta un sociālās kohēzijas programmās

44 337 bērni saņēmuši līdzinieku informāciju un piedalījušies jaunatnes līderu vadītās atbalsta nodarbībās

Izveidoti **6** pusaudžu un jauniešu centri

9 NVO, kas pilnvarotas īstenot sociālā kohēzijas un miera veidošanas aktivitātes

9888 pusaudži un jaunieši piedalījušies informētības uzlabošanas pasākumos

Izveidotas **3** bērnu aizsardzības vienības

⁴⁰ Trešais 2016. gada jūlija īpašais pasākums paredz tiešu dotāciju EUR 5 miljonu apmērā Starptautiskajai Finanšu korporācijai (*IFC*).

⁴¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-584_en.htm.

⁴² *EUTF/ UNICEF* projekts (Ref. SC150526) "Generation Found"; sasniegtie un ietvarā izceltie rezultāti ir uzrādīti, salīdzinot tos ar *UNICEF* projekta loģisko ietvaru (darbības līmeņa ziņošana). Tomēr mehānisma līmeņa ziņojumi par sasniegtajiem rezultātiem balstīties uz saskaņoto mehānisma rezultātu ietvaru, kas ietver tikai dažādu mehānisma intervences pasākumu raksturīgos rādītājus.

360 000 mācīsies turku valodu, 40 000 mācīsies arābu valodu, 10 000 apgūs iekavēto, 20 000 piedalīsies papildu apmācībās, bet 40 000 tiks nodrošināts transports uz skolu.

Otrais līgums, kas noslēgts ar Veselības ministriju par EUR 300 miljoniem, nodrošinās primārās veselības aprūpes pakalpojumus aptuveni diviem miljoniem bēgļu, izveidojot un atverot veselības aprūpes iestādes, un nodrošinās garīgās veselības rehabilitācijas pakalpojumus līdz pat vienam miljonam bēgļu Turcijā. Tiks nodrošināta arī ģimenes plānošana, infekcijas slimību profilakse, veselības aprūpes speciālistu piesaistīšana un apmācības, kā arī informācijas sniegšanas aktivitātes.

Apmācības, ko nodrošina tiešā dotācija izglītībai

Kopš 2016. gada oktobra ir piesaistīti un apmācīti **5200** turku valodas skolotāji. **1800** skolu direktori ir piedalījušies apmācībās par sīriešu studentu integrāciju skolu sistēmā.

Papildus minētajiem dotāciju līgumiem 2016. gada decembrī tika parakstīti divi līgumi (kopējā summa – EUR 200 miljoni) ar KfW un Pasaules Banku. Šajos līgumos paredzēts uzbūvēt un aprīkot 70 jaunas skolas provincēs, kur ir daudz sīriešu bēgļu. Uzbūvējot un aprīkojot šīs skolas, palīdzība tiktu sniegta 50 000 sīriešu bērnu.

Līgumiem arī būtu jāuzlabo Izglītības ministrijas⁴³ īstenošanas un pārvaldības spējas.

2017. gadā būtu jāparaksta vēl citi līgumi par mehānisma intervences pasākumiem sociāli ekonomiskā atbalsta, pašvaldību un ar veselības aprūpi saistītas infrastruktūras jomā. Attiecīgie līgumi būtu jāīsteno ar starptautisko finanšu iestāžu palīdzību.

Trešais 2016. gada jūlija īpašais pasākums paredzēja arī projektu sagatavošanas programmu (PPF). Programmas maksimālais budžets ir EUR 25 miljoni, un tās mērķis ir palīdzēt identificēt un formulēt turpmākos investīciju projektus prioritārajās jomās – veselības aprūpē, izglītībā un pašvaldību infrastruktūrā – konkrētās Turcijas provincēs. Komisija pašlaik pārskata pieteikumus, kas iesniegti projektu sagatavošanas programmā, un pēc tam veiks turpmākus pasākumus ar attiecīgajām starptautiskajām finanšu iestādēm, apspriežoties ar Turcijas iestādēm. Mērķis ir parakstīt līgumus līdz 2017. gada pavasarim. No izraudzītajiem intervences pasākumiem būtu jāizveido konkrēts investīciju projektu kopums, kas līdz 2018. gada sākumam jāpagatavo līgumu slēgšanai un īstenošanai.

5. Pārraudzība, izvērtēšana un revīzija

5.1. Pārraudzība un izvērtēšana

Koordinācijas mehānisms nodrošina finansējumu dažādām darbībām vairākās prioritārajās jomās, kas tiek īstenotas, izmantojot dažādus ES instrumentus, ar partneru palīdzību. Šā mehānisma būtiskā iezīme ir noteikusi mehānisma pārraudzības un izvērtēšanas sistēmas izveidi. Mehānismam ir nepieciešams satvars, kas ļauj novērtēt mehānisma finansēto intervences pasākumu rezultātus neatkarīgi no piesaistītā instrumenta. Mehānisma rezultātu satvars ir veidots kā pārvaldības un pārskatatbildības rīks, kas ļauj ziņot par gūtajiem rezultātiem gan mehānisma, gan prioritāro jomu līmenī. Tas ļauj izvērtēt rezultātus attiecībā uz paredzētajiem rezultātiem, vajadzības gadījumā pielāgot programmas un sniedz informācijas pieprasījumiem atbilstošu informāciju.

⁴³ Līgumi papildina līdzīgu projektu ar KfW EUR 70 miljonu vērtībā, ko finansē ES Reģionālais trasta fonds reaģēšanai uz krīzi Sīrijā un kas neietilpst mehānisma satvarā.

Rezultātu satvara projekts tika apspriests 2017. gada 12. janvāra koordinācijas komitejas sanāksmē. Tiek sagaidīts, ka rezultātu satvars tiks pabeigts 2017. gada martā. Satvars ir dinamisks dokuments, kam būtu jāļauj pastāvīgi pārskatīt mehānisma ietvaros finansēto intervences pasākumu atbilstīgumu un ietekmi.

Lai pārraudzības sistēma sāktu darboties, ir paredzēts ieviest tiešsaistes pārraudzības platformu. Tai būtu jāatvieglo datu ģenerēšana, apkopošana un analīze un jāsniedz iespēja regulāri vizualizēt īstenoto darbību rezultātus. Platformai būtu jānodrošina rezultātu pārskats, kas atspoguļotu aktuālos galvenos datus un rezultātu analīzi attiecībā uz mērķiem atbilstoši dažādiem datu ievākšanas veidiem. Pārraudzības datiem jābūt sadalītiem pa dzimumiem, vecumiem un invaliditātes veidiem, kur tas ir iespējams un nepieciešams. Kā informācijas portālam platformai būtu jāpilda vienota kontaktpunkta funkcija, sniedzot informāciju mehānisma ieinteresētajām personām.

Tehniskā palīdzība būtu jānodrošina, lai atbalstītu uzraudzības mehānisma dažādu elementu integrāciju ar mērķi izveidot visaptverošu pārraudzības un izvērtēšanas sistēmu visā mehānisma mērogā. Šai palīdzībai būtu jāietver dažādi uzdevumi, tostarp tiešsaistes pārraudzības platformas tehniskā kodēšana un darbība, pārraudzības vadlīniju un pārraudzības rīka izstrāde, trešo pušu pārraudzība darbībās, kas finansētas ar IPA un IcSP starpniecību, un līgumu slēgšana par izvērtēšanu. Sistēmai būtu pilnībā jādarbojas 2017. gada otrajā pusē, un ir paredzēti pakāpeniski pārejas pasākumi.

5.2. Revīzija

Mehānisma ietvaros ir rezervēts finansējums, lai nodrošinātu, ka mehānisma ietvaros parakstītie līgumi tiek efektīvi revidēti un nepieciešamības gadījumā tiek pārbaudīti izdevumi. Mehānisma revīzijas un pārbaudes veiks arī Komisijas Iekšējās revīzijas dienests un Eiropas Revīzijas palāta saskaņā ar parastajām procedūrām. Eiropas Parlaments un Padome arī īsteno mehānisma kā Eiropas Savienības vispārējā budžeta neatņemamas daļas finanšu uzraudzību.

6. Komunikācija un atpazīstamības veicināšana

Kopš mehānisma darbības sākuma liela nozīme ir piešķirta komunikācijai un atpazīstamības veicināšanai, informējot par ES spēcīgo atbalstu bēgļiem Turcijā. 2016. gada septembrī mehānisma tīmekļa lapā⁴⁴ tika izveidota interaktīva karte, kas ļāva vizualizēt mehānisma darbību Turcijā. Kartē ir attēloti aktuālie mehānisma projekti un sniegta informācija par plānotajiem rezultātiem. Interaktīvā karte ir Komisijas pārziņā, un kartei ir bijusi būtiska ietekme uz sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem, tostarp *Twitter* un *Facebook*.

Saziņai ar sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem ir izveidoti īpaši informatīvie materiāli, kuros vizuāli attēlota mehānisma darbība un sniegti mehānisma projektu piemēri. Informatīvajos materiālos sniegta informācija par mehānismu, ES atbalstu bēgļiem Turcijā attēlojot kā cilvēku. Šie materiāli ir publicēti visos ES sociālo plašsaziņas līdzekļu kanālos, tostarp *Twitter* un *Facebook*, un tie ir piesaistījuši ievērojamu lietotāju uzmanību (lietotāji materiālus ir gan apskatījuši, gan kopīgojuši).

Ir organizēti pasākumi, lai uzsvērtu mehānisma ietekmi uz vietējo situāciju – tostarp liels pasākums plašsaziņas līdzekļiem Ankarā 2016. gada septembrī saistībā ar Ārkārtas sociālās drošības tīkla darbības uzsākšanu. Pasākums tika plaši atainots gan ES, gan Turcijas un starptautiskajos plašsaziņas līdzekļos, un saistībā ar šo pasākumu tika uzņemts jauns video un izveidots īpašs Ārkārtas sociālās drošības tīkla infografiks.

⁴⁴ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en.

ES delegācija Turcijā ir izplatījusi informāciju ar ES Informācijas centru starpniecību un organizējusi augsta līmeņa vizītes uz vietām, kur tiek īstenoti mehānisma finansētie projekti. Delegācija arī organizēja Pasaules bēgļu dienas pasākumus bēgļiem un uzņēmējkopienām, kā arī foto kampaņu sociālajos plašsaziņas līdzekļos. Par šiem pasākumiem tika informēti 12 miljoni Turcijas iedzīvotāju. 2016. gada novembrī tika uzņemti divi video sadarbībā ar Eiropas sociālo tīklu, lai demonstrētu projektus veselības aprūpes un izglītības jomā, tostarp bērnu aizsardzības un primārās veselības aprūpes sniegšanu bēgļiem, migrantiem un uzņēmējkopienām Turcijā.

Ir izveidota komunikācijas stratēģija, lai nodrošinātu visaptverošus un saskaņotus Komisijas un citu ieinteresēto personu paziņojumus, kas saistīti ar mehānismu. Stratēģija paredz vispārēju mehānisma komunikācijas un informācijas pasākumu ietvaru, un stratēģijas mērķis ir uzlabot mehānisma redzamību, turklāt tā uzskatāmi parāda, ka ES pilda savu apņemšanos palīdzēt Turcijai izmitināt lielāko bēgļu skaitu pasaulē. Mērķauditorijas ir bēgļi un uzņēmējkopienas, Turcijas iedzīvotāji un Turcijas valdība, ES iedzīvotāji un dalībvalstis, kā arī starptautiskā kopiena. Plānotajos komunikācijas pasākumos būtu pakāpeniski jāiekļauj mehānisma īstenošanas praktiskie rezultāti un jākoncentrējas uz tiem.

7. Secinājumi un turpmākā rīcība

Mehānisma īstenošana norit veiksmīgi. Turpmākā rīcība.

- Ātri noslēgt līgumus par visiem plānotajiem pasākumiem – tostarp par 2016. gada Humānās palīdzības īstenošanas plāna atlikušo daļu – un to efektīvu īstenošanu saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem.
- Īstenot mehānisma projektu sagatavošanas programmu 2017. gada pavasarī.
- Pavasarī publicēt 2017. gada Humānās palīdzības īstenošanas plānu, un 2017. gada otrajā ceturksnī noslēgt pirmos līgumus.
- Uzsākt mehānisma pārraudzības un izvērtēšanas sistēmas darbību 2017. gada vasarā.
- Īstenot mehānisma komunikācijas pasākumus.
- Regulāri organizēt koordinācijas komitejas sanāksmes. Nākamā sanāksme ir plānota 2017. gada 31. martā.